

kapia, a, na tenei pea hoki i piki ake ai te maha o nga Maori i rokohanga e tenei tatautanga ki te Kaute o Rodney.

Tenei ano etahi Maori torutoru nei i takirua tuhinga ki roto ki nga pukapuka tatau, otira kua whakatikaina aua pohehe (tirohia i pukapuka 2, wharangi 7, 8, 9 mo Waitemata, wharangi 8 mo Rodney, a wharangi 9 mo Otamatea).

Na te hanga e haereere tonu nei nga tangata Maori o aua takiwa i iti ai nga eka whenua kua mahia ki te kai.

R. BUSH,

Kai-whakawa Tuturu.

Tari o te Kaiwhakawa Tuturu, Akarana, 7 Maehe, 1896.

No. 4.

MR. W. H. GRACE ki te Tari mo nga Tikanga o Te Ture.

E HOA,—

Kihikihi, 11 o Aperira, 1896.

E whai honore ana ahau ki te tuku atu ki a koe i te pukapuka whakawhaititanga o te tatau o nga Maori o te takiwa i tukuna mai nei e koe maku e tatau, a tenei kua tukuna atu e ahau roto i tetahi atu kopaki nga pukapuka katoa a aku tepute-kai-tatau. Maku e tuku atu taku ripoata i roto i enei ra tata e takoto ake nei.

Tena koe e kite, ana tirohia e koe te whakawaititanga ka tukuna atu nei e au, ko te maha o nga Maori o nga Kaute o Kawhia, Rakarana, Waipa, Waikato, Piako, Manukau, Eden, Karamaene, Thames, Ohinemuri, me nga moutere o Waiheke, Aotea, me Hauturu koia tenei, ara, e 6,721.

Me whakaatu ahau ki a koe naku i tatau te pito whakaaro o Clifton County, te take he mama ake te utu ina mahia atu i tenei pito i te riro ma te kai-tatau o Niu Paremate e mahi. Ko nga tatau mo taua takiwa kua tukuna atu e au ki a Te Piha (Mr. Fisher) ki te kai-tatau i whakaturia mo reira.

Me whai-kupu atu ahau i konei he pai rawa, a era tatautanga o nga Maori, i nga tau e haere ake nei, me uru mai te pito whakararo o te Kaute o Taupo Rato ki tenei takiwa, kia pai ai te mahi kia iti ai hoki te moni e pau i te tatautanga.

Heoi naku, na

W. H. GRACE,

Kai-tatau i nga Maori.

Ki te Hekeretari o Raro, Tari mo nga Tikanga o te Ture, Poneke.

No. 5.

Colonel ROBERTS ki te Tari mo nga Tikanga o te Ture.

E HOA,—

Tauranga, 6 o Aperira, 1896.

E whai-honore ana ahau i runga i te whakahau a to reta o te 9 o nga ra o Tihema, 1895, ki te tuku atu ki a koe i nga pukapuka o te tatau o nga Maori tau 1896, ara, nga pukapuka tatau a nga tepute-kai-tatau i whakaturia nei mo nga Kaute o Tauranga, Whakatane, Rotorua, Taupo Rawhititi me Taupo Rato.

Kaore ahau e ahei te ripoata atu kua neke ake ranei kua hoki iho ranei te maha o nga Maori o enei takiwa, i te mea kaore kau he tauira o nga pukapuka o tera tatautanga i waiho i toku tari, otira i runga i taku mahi e whakahaeere nei i nga Maori, ki taku whakaaro kaore i te hoki haere te tupu o nga Maori. I te hotoke i mahue ake nei he maha nga Maori i pangia e te piwa, a i hemo rawa tanumia atu etahi i taua mate. I tae ano he takuta ki te rongoa i nga Maori e tika ana hei peratanga mana. I au e tuhi atu nei ka nui te ora o nga Maori, kaore e papangia ana e te mate.

Ka nui te kaha o nga Maori o etahi kainga ki te mahi, kei te whai kei te akoako i nga tikanga Pakeha, a kei te hanga whare papa mo ratou : ina hoki, kei Waitangi, e tata ana tenei kainga ki Te Puke, kua oti etahi whare papa pai te hanga mo nga Maori o reira, a kua ahua-pakeha rawa tera kainga. Ko etahi o nga Maori haere ai ki te parau whenua ma nga Pakeha me era atu mahi ahu whenua, me te hari ano i a ratou parau me nga mihini e rite ana mo era tu mahi. Ko etahi Maori kei te reti i nga whenua a te Pakeha hei tupuranga witi, oti, taewa, kaanga ma ratou. Kua tu he peene whakatangitangi ma nga Maori o Tauranga, he Maori anake nga kai-whakatangitangi.

Engari, ahakoa te nui o nga whenua kua mahia ki te kai i tenei tau kaore e tino whai kai, te take he kaha rawa no te ra o tenei raumati, a tena pea e mate etahi o nga Maori i te kore taewa.

Ko te nuinga o aku tepute-kai-tatau e ki mai ana ka nui te whakakeke me te uua o etahi o nga Maori ana patapatairia atu kia whakaatu atu mai i nga mea e tika ana kia tuhituhia. He wehi no ratou, tena ano pea te take i uia ai aua tu mea e te Kawanatanga, ara, hei huarahi pea e akina ai ratou ki te taake.

Kei te pai te whakahaeere o te Ture Whakatikatika i te Ture Whakahaere i te Hokohoko Waipiro, i paahitia nei i tera tau, e arai nei i te hoko waipiro ki nga wahine Maori, a kei te tino pai ake to naianei ahuia o nga wahine Maori mo runga i taua mea i to mua ahuia.

Heoi naku, na

J. M. ROBERTS,

Kai-whakawa Tuturu.